

Pretiulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis u post'a in lainsrul monarhiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. seu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. seu 11 franci. — Numeri singuratici se dau cate cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Nr. 86.

— Sibiu, Sambata 25/6 Novembre. —

1880.

Urmările fanatismului național în Ungaria.

Legea pentru asigurarea vietiei naționalităilor în acest stat poliglot, fusese la începutul dualismului o bună perdea la ferestra, că se nu se vădă de pre strada în casa, o frundă de finicu pentru ochii Europei. După puțini ani credința că nu mai au trebuit să nici macaru de unu velu transparentu spre a-si acoperi golitunea. Sub diverse preteste, de panslavismu, dacoromanismu, camarilla, comunismu și alte fictiuni cu duzin'a, detera naționalităilor o lovitura după alt'a, pâna candu li se parura că nici galvanizate nu voru mai da vreun semn de viață. În totu periodulu acesta dela cleruri se sperase ajutoriul celu mai eficace intru nimicirea naționalităilor. O singura excepție se parea că se face în cei de antai patru cinci ani, cu elementulu germanu, și germanii cu tota laudat'a loru prudentia și circumspectiune le dera credientu. Mai antaiu fusera pacaliti amaru sasii din Transilvania. Într'aceea se parea că germanii din Ungaria voru fi lasati in pace. Flegmatici și camu egoisti precum sunt aceștia, nu le pasă mai nimicu de căte se intemplau înprejurul de ei. *Ubi bene ibi patria*, sau că se nu ne abatemu prin latinii, se dicem pe romanesce tineresc: Tota lumea s'o trasnăscă, numai Manea se trăiescă.

In fine se puse si cestiunea germanilor ungueni la ordinea dilei. „Afara cu limb'a nemtăescă, cu acea limba de servitori, din totu coprinsulu Ungariei!“ Acăsta parola se dedese mai de multu, alaturea cu o alta parola multu mai vechia si totu asia de vrasmăsișca: „Huncz fut a német“, pe romanesce curatul, „némtiul porcu de cane“.* Mai antaiu pusera pe cătiva publicisti, că se agitedie cu furia contra nemtilor, era pe altii că se strige in adunari contra loru, se-i identifice pre cătu se pote, cu jidovii, că se-i faca si mai multu de ura la poporu. Indata apoi se apucara se bage limb'a magiara cu forță in scăolele elementare nemtăesci, că si in cele slavace, rutene, serbesci, romanesci. Dara elementulu nemtăescu nu se pote smacină si destramă nici asia, din cauza că cele mai de frunte cetăti si orasie din tota Ungaria sunt locuite, daca nu in majoritatea loru, de siguru inse pe $\frac{1}{2}$ si celu puținu pe $\frac{1}{3}$ parte de germani si inca bine cultivati; sucursu le vine mereu din tota Germania si din provinciile austriace germane; literatur'a germana le stă întrăga la dispositiune, fără nici-o asemenea mai buna decât cea magiara, si ce este capulu lucrului pentru popora, multu mai eftina decât cea ungară; industri'a mare si mica este mai tota in manile nemtilor, in parte buna si in ale slavacilor; comerciul ilu imparte germanii cu evrei, pe alocurea cu armenii; magiarilor nu le place comerciul, fugu, le este rusine de elu, vorbescu despre neguiaitori pâna in dia de astazi cu mare desprețiu. Adaoge, că o parte considerabile din aristocrati'a magiara, daca si nu este germanisata cu totul, simtu inse imperios'a necessitate a culturei germane; la nici-o familia mai de ceva rangu nu pote lipsi mentor (Hofmeister), gubernanta, dame de conversatiune, cameriere (Stubenmädchen) de naționalitate germană; fiii loru nu mergu la universitatea din B.-Pest'a, ci la cea din Viena sau la vreuna din Germania, era pe fice le dău totu in institute sau in monasterie germane, că-ci educatiunea curatul ungară, buna-ora că in Aiud, Clusiu, Tergul-Muresiului, Oradea, Dobritinu etc. o tinu a fi prosta, brutale, semibarbara.

Cu tota acestea fanaticii se decisera se esterminate limb'a germană din Ungaria si Transilvania si — precum scimu, inchieiera deocamdata cu inchiderea teatrelor germane, credindu că in lipsa

de acelea germane voru merge la teatru magiaru, care chiaru subventionatu grosu de către statu si municipalitati, se tîne preste totu numai că frind'ia pe apa, mai virtosu că in epoca acăta forte pro-saica si multu agitata, lumea europenă preste totu nici nu se mai interesă de comedii si tragedii poetice din teatru, candu le are cu miile pe tota dia, in viață. Cea din urma lovitura data germanismului fu inchiderea celor doue teatre nemtăesci din B.-Pest'a.

Care sunt urmarile? Pe némtiul ilu misci anevoia la fapta, ilu aduci greu in furia, dara apoi este ceea ce diceau latinii: furia teutonica. Germanii au venit in furia. Cele mai de frunte familii nemtăesci din capitala isi dera cuventul de onore, că nu voru merge nici-o data la nici unu teatru magiaru, nu voru cumpără nici o carte magiara, nu voru da nimicu la nici-unu fondu sau colecta destinata pentru inaintarea directa sau indirecta a magiarismului, nu voru suferi a se cantă in casele loru nici-unu cantecu ungurescu. In Vien'a chiaru, dău afara din locale publice pe musicantii carii cutedia a trage vreo aria ungară. Acestea inse aru fi mai multu lucruri de gustu; repressiile inse strabatutu afundu in viață practica si petrunu prin Germania inainte. Case mari dela Vien'a si Lipsia incepura a taia creditulu comerciantilor din Ungaria si a curmă ori-ce afaceri cu ei; proprietarii de case si fabrici, carii le asigurasera pe la unele societati din Ungaria, isi subtrasera asigurarile dela acelea, spre mare dauna a loru. Mai multe diarie mari germane au declarat rotundu, că nu voru mai publica nici-o scire si nici-o corespondentia din Ungaria, ci o voru ignoră, că si cum nu ar mai existe acea tiéra. Pâna si speculantii cu cereale si panerii, carii au lipsa de farina, au inceputu a se coalisa, că se nu mai cumpere nimicu din Ungaria. Scurtu, fanaticii magiarismului sunt adeverati rebeli in contra pacei publice, si au se o patia forte reu vai de ei.

Triumfu ??*)

Ne-adeverulu si calumnia, seu mai bine „Telegrafulu romanu“, serbădia astadi in mijlocul tuturor aaderentilor lui, unu mare triumf. (??)

Pentru constatarea ori-carui faptu, prin urmare si pentru constatarea neadeverului si a calumniei, se receru celu puținu doui martori. Unsprediece martori prin juramentu publice depusu, au constatat in 16/28 Octobre 1880, neadeverulu si calumnia „Telegrafulu romanu“, si doi judecatori jurati, o au recunoscutu si o au condamnatu.

Pe bas'a acestorui marturisiri de unusprediece martori jurati si pe bas'a verdictului acelor 2 judecatori jurati, si apoi in societatea tuturor acestora, — fără a me atinge de motivele si de sfintenie a neatatabila a consciintiei celor la alti diece judecatori jurati — vinu si eu la rondul meu si repetediu: „Telegrafulu romanu“, serbădia astadi triumfulu neadeverului si alu calumniei.

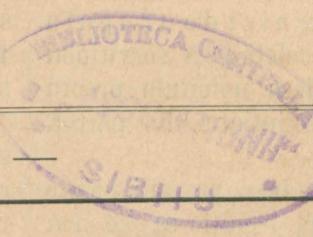
Vei pricepe domnule redactoru, va pricepe si stimatulu publicu cetitoriu alu organului ce redigi, că aici e vorba de procesulu de presa, ce am in-

*) Procesulu de presa, care decurse aici in 28 Octobre pentru vetamare de onore si calumnia, face o excepție grava din multimea proceselor de natura acestuia. Acestu adeveru ilu constata si cele doue diarie cotidiane germane din Sibiu, care aflara in acestu procesu mari cestiuni de principiu si ilu tractara pâna acum ambele in 5 Nri, facându-i nu numai historiculu, ci si critică. In același timpu publiculu celu inteligente nu incetăda a intrebă: „Cum se intempla, că cestiuni pure eclesiastice, disciplinarie, escate intre preoti cu preoti, dela aceeași biserică si chiaru din aceeași diecese, se nu se pote decide si curmă la consistoriu? Pentru ce au fostu ele scosă in piatră publică prin presa si inca chiaru in diariulu clericale alu aceleiasi diecese, de unde apoi isi sparsera calea la juriu? Lumina se cere din tota partile; de aceea facem si noi locu acestei apologii.“ Red. Obs.

Ori-ce inserate, se plasescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare căte 7 cr., la a doua si a treia căte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurus publicu.

Prenumeratiile se potu face in modulu celu mai usior prin assemnatii postei statului, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului.

„Observatoriul“ in Sibiu.

SIBIU

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

precum se scie, si „Evangeli'a," parochulu Ioachimu Munteanu a denegatu cu taria darea evangeliei din biserică la carea moribundulu servise 26 de ani, asia in cătu a trebuitu se se cera evangeli'a dela parochulu gr.-cath. din locu, carele o a si datu cu tota promitutudinea si liberalitatea. Că din aceste cause dicu, repausatulu preotu Ioanu Manta a lasatu cu limba de mōrte, că preotulu Ioachimu Munteanu, déca in viézia nu numai nu l'au cunoscutu, dar l'au amarită chiaru si in ultimele momente ale vietiei, se nu se apropie nici de trupulu lui rece, se nu ia parte la celebrarea servitiului inmormantarei lui, despre ce desu numitulu preot Ioachimu Munteanu fu incunosciintiatu din partea ómenilor repausatului.

La Gur'a-rîului am aflatu inca pe alti siepte preoti din comunele invecinate, veniti că se dea confratelu loru repausatulu onórea cea de pe urma. Intilegêndu eu mai departe, că administratorele protopopiatului Moise Toma, carele dupa prescrierea regulamentului provisoriu pentru intregirea parochielor din Arhidiacea dela 1873 §. 9, eră din oficiu obligatul a participa la inmormantarea parochului repausatu, că acestu administratoru protopresbiteralu inca nu se află de fața, in cea mai firma convingere, că nu va intardia a veni séu in persóna, séu va alege pe cineva, am fostu cu susu numitii siepte preoti inpreuna in asteptare pâna la 2 óre p. m., folosindu din parte'mi aceste patru óre pentru a compune si a scrie unu cuventu funebralu pentru inmormantarea ce ne stă inainte.

Vediendu că 2 óre trece si nici protopresbiteru nici delegatu alu lui nu se arata, ce eră de facut? mi-am luat voia a cugetă, că impregiurăile demandă că se se incépa ceremoniile funebrale prescrise, si déca nici in cursul acestora nu va nimeri nici administratorulu ppresbiteralu, nici vreun delegatu alu lui, se dàmu pamentul trupulu repausatului preotu, carele trecuse dejă in putrejune.

La finitulu ceremonieloru funebra am cettu poporului adunat in biserică cuventulu funebralu ce'lui compusemu mai inainte, fără de a fi avută cea mai departata intenție de a vetamă pe cineva si fără de a'mi fi potutu trece prin minte, că acel cuventu funebralu nevinovat, va potea dă cuiva cea mai mica ansa de a se află vetamatu.

Destulu că mai pe murgitulu serei, noi cei 8 preoti amu astrucatu osamintele repausatului preotu Ioanu Manta, ér' pentru-că se nu remana acestu casu de mōrte nepetrecutu in matricul'a mortilor, am cerutu acea matricula dela parochulu Ioachimu Munteanu, carele se află in altariu si am petrecutu eu la protocolu casulu de mōrte, constantandu aceasta cu subscirerea mea propria.

Éta cuventarea séu mai bine acele parti ale cuventarei funebra, cari au datu ansa reputatiei parochului Ioachimu Munteanu a esit inaintea publicului cu scornituri, cu neadeveruri si apoi eu cele mai desonestatore, injositore si vetamatore deducerii asupra mea, pe cari „Telegraful român" dupa procedură de diece ani usitata nu numai fața de mine, dar si fața de toti cei mai bine meritati barbatii, cari nu aducu temeia idolilor lui muti, orbi si surdi, le-au primitu in colonele sale si că pe o prada binevenita, le-au pusu pe altariul lui idololatru, că cu fumulu loru se orbescă pe toti căti se mai inchina spiritului satanei si alu resbunarei.

(Va urmă.)

Din comitatulu Severinului

ni se scie érasi despre escesele unor notari, unulu trasu in judecata, pentru că au apucat pe primariu de peptu in cancelaria; altulu daca se imbeata nöptea, sparge usile si ferestrelle; alu treilea fu destituitu pentru escesele sale. De aci incolo mai aflam de dato 1/13 Octobre :

Dupa suferintele din anulu trecutu, acumă poporulu se bucura de o recolta forte insemnata. Avemu grâu, cucurudiu, prune, fenu, jiru spre indestulare. In cerculu „Almaju" s'au fabricatu de cătra negotiatori de pe la Pest'a si din alte parti in septemanile trecute circa 6000 maji (cantarie) metrice lictarii de prune. Prin aceasta operatiune prunele au adusu mai mare venit, decât candu le-aru fi fertu pentru rachiul, alu carui pretiu este per gradu 50—60 cr. Mari cantitati de prune s'au si uscatu. Prunele uscate facu unu articulu forte cautatu in piatile cele mari, B.-Pest'a, Vien'a etc.

— Voindu Almajenii nostrii cu ori-si ce pretiu a infinita o scola mai inalta, spre inlocuirea desfintatei scole confessionale, s'au rogatu pentru concessiune, spre a infinita una alta scola sub nume de „Scola districtuala superioara", fara

caracteru confessionalu cu sustinere din fondulu nostru granitiarescu, dara n'amu avutu norocu nici cu acesta cerere, că-ci s'a respinsu din causa că amu indrasnitu a cere, că sustinatorii scólei, adeca comitetulu scolaru alu comunelor participante, se fia indreptatite a'si alege pe invetatori, dora si pentru-că amu cerutu, că limb'a propunerei se fia cea romana.

Despre acesta cu alta ocasiune Ve voi in cunoscinta mai pre largu, că dupa cum audiu, s'ar planui convocarea unei conferentie, spre a se mijloci alte conditii pentru infinitarea acelei scóle.*)

In alegurile pentru congressulu bisericescu, s'au desvoltat in tre partid'a clericala si cea mireana o adeverata lupta. Clericalii pretotindene si-au pusu ómenii loru in candidatiune, intrebuintandu felu de felu de mijloce spre reusire.

Clericalii dupa a loru pricepera nu ne-aru da noue mirenilor prea mare dreptu spre a participa la afacerile bisericesci; cu nici-unu pretiu nu voiau că se fia altii alesi, decât aceia cari sunt de partid'a loru si pusi de densii in candidatii.**)

In cerculu nostru electoralu s'au trimisu că comissarii spre scrutinarea voturilor, unu individu tocmai dela Orsiov'a, care in inchipuit'a sa prevalea, voia se respinga cea mai mare parte a protocóloru de alegere, ne afandule compuse dupa liter'a circulariului consistorialu. Alegerea lui Aureliu Babesiu că deputatu pentru congressu, au causat unu numai clericalilor, dara si celor dela comitatu mare neplacere. Ce ómeni „infriosiati" trebuie se fia acei Babesesci.

Sciu prea bine, că nu dispuneti de tempu, spre a ve ocupá cu cetirea si censurarea scrierilor prea lungi, mai cu séma, daca nu le aflatii de o prea deosebita insemnatete, dara totusi abusandu de bunavointi'a de care eu pâna acumă am fostu asia de fericitu a mei bucuria, 'mi iau voia a ve mai alatură si o informatiune, despre aflarea si escortarea corónei unguresci pâna la Vien'a, si rogu respectuosu, daca o veti află de vre unu pretiu, că cu, sau fără stramutari se o dati publicitatii.

Că se sciti cine e Boleszny, apoi densulu e popa nemtiescu in Orsiov'a, locuiesce de multu intre romani; deci nu se pote că densulu se nu scia prin cine s'au escortat corón'a pâna la Vien'a. Mie 'mi vine a crede, că de dragulu numelui ungur. Petheo nu 'ia venit la socoteala a'si pangari opulu seu cu anuntiu despre romani.***)

Unu observatoru.

R o m a n i a .

Turci, emigranti.

„Farulu Constantiei" publica intre alte sciri interesante din Dobrogea, mai in tota septeman'a căte o lista a emigrantilor, carii se intorc in Dobrogea pe la locurile de unde se stramutaseră in a. 1877 de inaintea bulgarilor si a muscalilor, cum si a acelora ce se muta din Bulgari'a in Dobrogea. Se vedu si liste de acelea, unde turci locuitori in Dobrogea, se ducu la Constantinopole séu in alte parti ale imperiului otomanu. Turci carii vinu dela Bulgari'a, pare că nu sunt controlati asia exactu că cei ce vinu séu se ducu pe mare. Din multimea listelor noi vomu reproduce acilea că de exemplu numai pe unele publicate in „F. C." din 12/24 Octubre a. c.

Asia s'au intorsu in Dobrogea :

Cu vaporulu „Thetis" persoane turcesci 59 barbati, 40 cadâne (femei, jupanese, cocône, care daca sunt mai de rangu, se dicu Hanif) si 39 prunci, sum'a 138. Cu vaporulu „Aubin" (franc.) in 10/22 Oct. 45 barbati, 18 cadâne, 25 prunci, sum'a 88. S'au mutat la Bulgari'a, de unde erau, 18 barbati, 15 cadâne, 10 prunci, sum'a 43.

In 4/16 Oct. s'au dusu din Dobrogea la Constantinopole cu vaporulu „Iris" 30 barbati, 21 cadâne, 19 prunci = 70.

Totu atunci din Bulgari'a la Constantinopole 119 barbati, 60 cadâne, 51 prunci = 230.

In 8/20 Oct. cu vaporulu „Delta" din Dobrogea 12 barbati, 5 cadâne, 4 prunci.

In 10/22 Oct. cu vaporulu „Assirien", din Dobrogea 13 barbati.

In aceeasi zi din Bulgari'a la Constantinopole cu acelasi vaporu, s'au dusu 66 barbati, 48 cadâne, 43 prunci = 157.

Cum se ne esplicam acestea migratiuni? Cele

*) Fórte bine veti face, daca veti tinea conferentie. Red.

**) Luptele constitutionali nu strica, ci folosescu, pre cătu timpu ele sunt leali, oneste; ele facu pe ómeni că se mai scutere si din lene, destépta ambitiune si rivalitate nobila. Dara anume despre congressele bisericesci, in care 'si vîra ministrii nasulu, vedeti ce dice canonistulu Emil Radic. Red. Obs.

***) Apoi că Petheo numai nume ungurescu nu este si unguresc nu are nici-unu sensu. Petheu sunt o multime de familii vechi romanesci in districtulu Brăsiovului si in Romani'a. Ce va fi semnificantu in limb'a bulgara, ori serba, ori arnauta?

din Bulgari'a s'ar esplică usioru, daca amu voi se credemtote căte se scriu despre persecutiunile la care se dice că aru fi supusi turcii in Bulgari'a; daca nici acelea sciri nu se potu luă preste totu de bani buni, că-ci totu diariele straine adeverescu, că ori-ce reu li se face turcilor, indata provoca nu numai reclamatiile gubernului otomanu, ci si ale consulilor europei din tóte partile. Dara pentrue unii turci se muta si din Dobrogea, éra altii mai multi se intorc in acea provincia? Si cum se face, că de căteva luni incóce bandele cele mai periculoase s'au alesu din turci bulgaresci? Se speram că auctoritatile din Dobrogea vor dă lumei informatiuni autentice in cestiunile acestea, pe care nu noi, cătu mai virtuosu diariele mari din Vien'a le aruncara in gura opinionei publice. Unu lucru se scie din istori'a, din lega (Cherí), din traditiunea poporatiunilor mohamedane. Unu moslim, adeverat ortodox, inchinitoru alu marelui profetu Abulcassem Mohamed, isi tine pecatu de mōrte a vietui sub domnia ghiaurilor de ori-ce natiune, că-ci elu se teme intre altele, că la judecat'a de apoi fiindu ingropat pe pamantul strainu, de parte de tribunalulu profetului, acesta nu'l va află, séu si afandu'l, ilu va tractă totu că pe unu ghiauru, si in locu de a'i face locu si lui undeva in vre-un raiu, ilu va repedici in iadu. Adaogemu la credintele acestea încă si mustrarea consciintiei pentru nenumeratele rele căte au facut mohamedanii christianilor si anume turcii bulgari in lungul periodu de ani 500. Vedi bine, că nu este nici-decum demnu de christiani si de doctrinele evangeliei lui Isusu Christosu a colcai de resbunare si a caută pe generatiuni inainte; ce vomu dice inse vediendu cum christianii ei intre ei se sfasie că ferele selbatice si cerca a estermină unu popor pe altul, demintindu cu fapt'a totu ce marturisescu prin graiulu viu.

Academi'a romana.

Siedinti'a ordinara publica tinuta in dio'a de 5 Septembrie 1880.

D. presiedinte aduce la cunoscinta Academiei, urmatorele comunicatiuni :

1. Efori'a spitalelor civile din Bucuresci ofera 3 exemplarie din „Tabloul grafic alu morbiditatii si mortalitatiei pe anul 1878", cari primindu-se cu multiamire, se transmitu in biblioteca.

2. Sculptorulu Carolu Cauer, prin intermediul fratelui seu, anunta că monumentulu funerar alu repausatului academicu Papiu Ilarianu, s'a espedat deja la Sibiu in 4 ladi, rogandu că Academi'a se ia mesuri ulteriore ce va crede de cuvintia. Se decide a se rogă d-nii academici Baritiu si Hodosiu, petrecitori in Sibiu, de a primi monumentul in cestiune si de a regula asiediare lui, cu spesele Academiei.

3. D. membru corespondentu, N. Densusianu, ofera o fotografia a repausatului Avramu Jancu, eroul misiicarei romane din Transilvan'a dela 1848, primindu-se cu recunoscinta, se depune la biblioteca.

4. Ministeriulu instructiunii publice, in conformitate cu cererea Academiei sub Nr. 853, transmite tóte dosarele relative la publica documentelor Hurmuzakiene, rogandu a i se innapoia dupa terminarea trebuintei. Dupa o discutiune, la care iau parte d-nii Maiorescu, Hajdeu, Stefanescu, Aurelianu si Ghica, se primesc propunerea d-lui Maiorescu, de a insarcina unu membru cu esaminarea acelor dosare si cu referirea asupra afacerei intregi. Se alege cu acestu scopu d. Urechia.

5. D. Teodoru Rosetti, in numele comisiunii insarcinate cu publicarea documentelor Hurmuzakiene, aduce print'r' adressa la cunoscinta Academiei, că tipografia Soec, Sandru et Teclu, careia i se mai datorese pentru tiparirea loru din trecutu sum'a de 13,839 lei, se inviosece a fi achitata prin rate anuale, in cursu de 3 ani. Pe lângă adress'a d-lui T. Rosetti, este alaturata declaratiunea disei tipografii in acesta privintia.

Desbaterea asupra cestiuniei, se amana pâna la primirea raportului d-lui Urechia despre dosarele relative la afacere.

6. In fine, d. presiedinte, pune in vederea Academiei, că pâna la terminulu fiscatu de 1 Septembrie, s'au presentat 3 probe de traductiune din Plinius Junior, dar nici unu manuscriftu pentru tes'a despre „Sufixulu licuidu si sufixulu guturalu in limb'a romana?"

Dupa inchiriaza acestor comunicatiuni la ordinea dilei, d. Hasdeu, dă o relatiune orala despre excursiunea sa la Londr'a, dupa promisiunea data din parte'i Academiei pentru a studia acolo in Britisch-Museum, manuscriftul romanu dela 1574. Aratandu in căteva cuvinte importanti'a limbistica a acelui manuscriftu, serisul de unu Radu Gramaticu, din districtulu Argesiu, si care apartinuse lui Petru-Voda-Cercelui si fiului seu Marcu-Voda, d. Hasdeu anunta, pentru viitora siedintia publica, unu memoriu amenuntit in acesta privintia.

D. Urechia face cunoscatu, că anticitatile din asia numitulu Museu dela Constanti'a, dupa dorint'a expresa alta-data in sfnulu Academiei, se vor aduce in curând la Bucuresci, depunendu-se in museulu nationalu.

Siedinti'a ordinara tinuta in dio'a de 12 Septembrie 1880.

D. N. Jonescu dă o scurta relatiune despre excursiunea sa la reto-romanii din Engadin in Elveti'a, stabilindu unu interesant paralelismu intre desvoltarea istorica si literara a neo-latinilor de acolo si a neo-latinilor dela Dunare, insista asupra importanței pentru Academia, de a intra in legatura cu cattiva conducători intelectuali ai reto-romanilor, si conchide prin a cere se se tramita publicatiunile Academiei urmatelor 7 persone:

Casparu de Curtins la Trons, professorulu M. I. Bühler la Coira, profes. Dr. G. Schmid von Güneck la Disentis, parintele Baseli Carigiet la Disentis, De Willa la Ems, signorul I. M. Könnz la Schuls-Taraps, De Planta la Reichenau.

Ascultandu-se cu multu interesu relatiunea d-lui Jonescu, se primesc cererea.

Cu acăsta ocazie, d-nii Papadopolu-Calmach și Hasdeu, atragu atenție Academiei asupra bibliotecii publice din Geneva, unde se află căte ceva foarte important pentru istoria română, și mai alesu nisice scriitori inedite ale lui Despotu-Heraclide către Melanchthon.

D. Dim. Sturdza depune la biurou o bogată colectiune de diplome și acte, scrise slavonesce, românesce și latinesce, începându din secolul XIV, totale relative la istoria română; o colectiune, despre care anunțăse mai dinainte, (vedi procesul verbal din 4 Julie), că o daruiesc Academiei pentru a pune începutul unui muzeu diplomatic național, după cum, printre altele, donație anterioară, pusese începutul unui muzeu numismatic-național. D-sa mai adăugă către acestu daru prețiosulu manuscriftu alu popei Grigorie din Mahaci, reprobusu și comentatu de d. Hasdeu în tomulu II din „Cuvinte din betrani.“ D. Sturdza regretă înse, că, în starea actuală a localului Academiei, aceea colectiune diplomatică, nu se poate conservă aici, fiindu spusă la stricătione din cauza umidității, și propunea a fi depusă într-un mod provizoriu în boltile dela creditulu financiaru, până ce ne vomu realiză vechia dorinția de a avea un locu propriu.

Dupa o discuție, la care iau parte d-nii Calimach, Ghica, Maniu, Felix, episcopulu Melchisedecu și Aurelianu, se primesc propunerea d-lui Sturdza, caruia i se exprima încă odată cea mai viuă gratitudine pentru măretiul său daru.

D. Dimitrie Sturdza face istoricul afacerii documentelor Hurmuzakiane, cîndu totușădata corespondența sa originală cu membrii familiei Hurmuzake, de unde rezultă, că d-sa este reprezentantul nemarginitul alor in acăsta cestiu, avendu dreptul deplin de a cere o strictă execuțare a condițiunilor donaționale și de a retrage donația in casulu contrariu. D. Sturdza descrie totale pedecele, pe care le-a intempiat successivamente publicațiunea Hurmuzakiana, din partea ministrilor după timpu. Trecerea acestei publicațiuni in sarcina Academiei va fi o garantie contra unor asemenea vicisitudini. In orice casu, înse, pentru că trezere se fia deplina, ministeriul, pe lângă fondul anualu afectat in prezintă si si pe viitoru, ne mai dătoresc 31,000 lei din trecutu, cu care se se plătesc datorile facute in timpul pe candu publicațiunea deplină dela ministeriu.

Dupa o discuție, la care iau parte d-nii Maiorescu, Ghica, Hasdeu, Stefanescu și Calimach se decide:

1. Comisia intocmită pentru publicarea documentelor urmării a remanea neatinșă in constituție și in totă atribuția sale de până acum.

2. D-nii Sturdza și Urechia, voru elaboră unu memoriu asupra cestienei, in basă careia se va face apoi o addressă către ministeriu.

Inaintările in armătă imperială.

Monitorul armatei (Armeeverordnungsblatt) coprindă și astă-dată pe căteva căle 4° numele și rangurile domnilor ofițeri, începându de la generali până la locotenenti, căti au fostu inaintați pe dio'a de 1 Novembre a. c. Precum totudeauna, asia și astă-dată cautaramu si noi cu doru, prin totă catalogul diverselor arme, că se aflam, căti ofițeri de naționalitatea nostra voru fi mai fostu inaintați. Este înse foarte problematică a se lăua cineva numai după sunetul numerelor, dacă lipescu alte criterii. Asia se poate usioru, că in scurtul catalogu ce dămu acilea, se finu comisul unele erori in drépt'a sau in stang'a, de aceea ne si rogăm, că se finu coresi cu bunavointia de de către cei ce voru fi cunoscându si persoanele.

In armă infanteriei au inaintat:

Dn. capitanu de cl. I Luca Campeanu din regimentulu Nr. 51 la regim. Nr. 64 in rangu de maioru.

De capitanu cl. I Elia Ancilia in reg. 50. Fr. Petru in reg. 25.

Capitani cl. II: N. Pelican reg. 25, Grigorie Vadrariu reg. 43.

Primu locotenentu: Bartol. Andreica la regim. 17.

Locotenenti: Ioanu Ursu in regim. Nr. 50, (nepotu de frate alu d-lui colonelul br. D. Ursu.) Nicolae Strainu la regim. Nr. 43. Nicolae Hidu la reg. Nr. 31. Joanu Boeriu la reg. Nr. 68.

In armă cavaleriei:

Capitanu cl. I Iuliu Mihályi de Apsa, denumită majoru in regim. de husari Nr. 3. (Este fratele preas. s. d-lui episcopu Victoru Mihalyi.)

Elia Balianu, primu locotenente in reg. de dragoni 9.

In armă artilleriei:

Alexandru Popu, capitanu de cl. I in reg. Nr. 3. Nicolae Lugosianu, primu locotenentu in reg. Nr. 8.

In armă de geniu: Radu Marianu, capitanu de cl. I in regimentulu Franciscu-Josifu Nr. 1.

La marina: din cadetu marinariu (Seecadet)

inaintat la rangu de stegariu Maximilianu Negovanu.

Dintre preotii de regimentu Grigoriu Serbu s-a facutu capelanu militaru cl. I la B.-Pest'a.

La control'a de contabilitatea armatei Valentinu Stegaru, oficialu.

Puțini sunt in comparație cu prezentul, relative înse la trecutul nostru, totu este bine si numai cu atâtia. Ceea ce ne batu si astă-dată mai multu la ochi este, că din naționalitatea magiara abia vei află in totale acele lungi cataloge de doue ori atâtă ofițieri, căti se află din romani. Tota ceealalta multime de sute si mii este germana si slava, da, pentru că acelora le place profesiunea de soldat, si la multi li s-a facutu a două natura.

Sciri diverse.

— (Dr. L. Mikulicz †) cunoscutul medicu si professoru de obstetricia (mositu), a murit in 1 l. c. aici in Sibiuu, lasandu in jale pe soci'a sa si pe o fiica minorena.

Fia-i tierin'a usiōra!

— (Duelu nou intre redactori.) Verhovay redactorulu kossuthianu celu inpuscatu de br. Majthényi, se batu mai deunadi in B.-Pest'a cu redactorulu Bartok, care'lu tocase pe strada cu bătiul in capu. Bartok fu pedepsit ușor prin tribunalu. In 1 Nov. se batura la Clusiu alti doi redactori magiari in sabii, Carolu Békésy, tiszászstu, redactoru si proprietariu alu diariului „Kelet“, cu N. Bartha, redactoru alu diariului kossuthianu „Ellenzék“. Békésy luă trei tăiaturi, in capu, in peptu, la o mana, Bartha numai una la mana. Lumea ungură se întrebă, că si cum să arătă cea română si ori-care alta: sunt acestea numai efectele urelor personali, res bunari personali, pism'a drăcescă pentru castig? s-au tocma din contra, ele sunt simptome inverzionate ale urelor generali de partide, probe ale neindeșularei comune, era fapt'a de gladiatori a redactorilor este o manifestație a acelora ure de partide? In cursul acestui anu ce trece, s-au mai intemplatu in Ungaria inca vreo cinci duelle de redactori, intre cari cei mai multi au fostu de aceia, cari nu avea nici-o trebuință se'si verse sangele pentru existenția, care le era asecurata, ci ei s-au datu victimă interesselor de partide. Candu e bolnava societatea intrăga, suferă membrii.

— (Hymen.) Cu placere anuntiamu, că d-siōr'a Eugeni'a Sotir din Brasovu, isi va celebra domineca in 26 Octobre st. v. cununia cu d. Dr. de medicina Petru Cioranu din Resinari. La multi fericiti ani!

— (Emigratiunea din Ungaria la Americă.) Precum relatédia „Kaschauer Zeitung“ in 3 Octobre a. c. au sositu in gară dela Epereyes o trupa constatatore din 103 persoane, cari isi luau bilete de drumu până la Oderberg, cu scopu de a isi continua apoi de acolo caletori'a loru de emigrare la Americă. Dara pe neasteptate comissariulu garei declară, că are ordinu de a nu'i lasă se plece până ce nu li se voru fi vidimat pasporturile pentru străinătate, pe care firescă că emigrantii nu le aveau. In urma li s-au reluatu totale biletele de drumu si o suma de 13,000 fl. in numerariu, care apoi in parti proportionate s-au retramis la autoritatile competente ale acelora emigranti.

— (Turburari de studenti in Moscova.) Sub acestu titlu cetim in „Telegraphulu“ din Bucuresci urmatorele:

„Diariulu „St. Petersburgija Wjedomosti“ primește din Moscova scirea despre ivirea de turburari serișe printre studentii dela universitatea de acolo. Causă acestor turburari este respingerea unei petiții a studentilor de către rectorulu universitatii din Moscova. Petiția era subsemnată de mai toti auditorii universitatii si conținea intre altele urmatorele cereri: O completa libertate a studentilor astfelui, precum ea există pe la universitate din vestul Europei, dreptul studentilor de a funda societati academice, era nu politice; dreptul de a se casatori pe timpul studiului, deplina libertate in privința imbrăcamintei, a locuirii si vietiei sociale, etc., si dreptul de a lăua parte la alegerea profesorilor. Respingeră acestei petiții a datu nascere la nisice turburari atâtă de serișe, in cătu a trebuitu se se suspenda prelegerile.

— (Greve a studentilor universitari din Jasi), despre care amu fostu amintită si noi in unul din Nrii precedenti, s-au terminat cu aceea, că d-nii studenti s-au decisu că se incăpă a urmă la cursurile tuturor professorilor, afara de acela alu d-lui Suciu, rezervandu'si totodata, că pe calea legală se caute o obtinea satisfacerea reclamatiunilor.

— (Incendiu.) In sér'a de 3 l. c. pe la 10½ ore a isbuințu in stradă lungă din suburbii Sibiului unu focu, care invapaiatul de unu ventu puternicu, a consumat mai multe siuri.

— (Aurora boreala.) Pe la 11 ore sér'a in 27 Octobre in Dev'a si giuru s'a observat acelu raru si frumosu fenomenu crescutu. Durat'a lui a fostu de 1 ora.

— (Maresialulu comitele de Moltke) care au inplinitu 80 ani, s-ar fi esprimat către amicii sei, că densulu are sperantia, că cu ajutoriulu lui D-dieu se mai servescă inca 5 ani imperatului seu si a luă in casu de necesitate comand'a armatei germane. Atâtă va mai tine „masină“, era după aceea de către va mai avea viația, se va retrage.

— (Unu inveniaturu veteranu.) In diile trecute adormí spre repaosulu eternu in Kilit comuna in comitatulu Somogy, inveniaturu acelui comune in alu 99-lea alu etatiei sale. Acelu veteranu a gubernat in decursu de 70 ani sburdalnicile generatiuni ale resedintiei sale.

— (Naivitate de pensionatu.) La o petrecere unu june folosindu-se de o pauza in contradantiu, intrebă pe jucătorea sa, de către vegetariana? „Ba nu, domnulu meu,“ fu responsul nemțiocicei naive, „sunt fagarasiană.“

— (Proclamatiunea lui Tudor Vladimirescu.) Către totu norodulu omenescu din Bucuresci si din celelalte orașe si căte ale tierei românești multa senatate.

Fratilor locuitori ai tierei românești, ori de ce nému veti fi, nici o pravila nu opresce de a intempișa reulu cu reu: siarpele candu se'ti ésa inaintei dai cu ciomagulu de'lu lovesci, care mai de multe ori nu se primejdiesc de musicarea lui, dar spre balaurii cari inghitu de vii, spre capetele vostre dicu, atâtă cele bisericescă cătu si cele politicescă, până candu se'i suferim a ne suge sangele din noi? până candu se le finu robi?

Dupa-ce reulu nu este primitu lui Dumnedieu, stricatorii facetorilor de reu bunu lucru apare inaintea lui D-dieu, că bunu este D-dieu si că se ne asemenam lui, trebuie se aparamu bine! Dar acesta nu se poate până nu se strica reulu, până nu vine érn'a, primavéra nu se face. Au vrutu D-dieu se se faca lumina, aceea s-au facutu, după ce au lipsit intunereculu.

Vechilul lui D-dieu prea poternicu imperat voiesc că noi, că nisice credintiosi ai lui, se traime bine, dar nu ne lasa reulu ce ni'l pune preste capetele noastre. Veniti dar fratilor cu totii, că cu reu se perdemu pe cei rei, că se ne fia noue bine, se se aléga din capetele noastre cari potu se fia buni, aceia sunt ai nostrii si cu noi din prelunga voru lucră binele, că se le fia si loru bine, precum ni sunt fagaduiti.

Se siliti de veniti in graba cu toti, cari veti avea arme, cu arme, era cari nu veti avea arme, cu furce de feru si cu lanci, se ve faceti degraba si se veniti unde veti audí că se află adunarea cea oranduită pentru binele si folosulu a totă tiér'a, si ce ve va povatiú mai marii adunarii aceea se urmati, si unde ve voru cere ei acolo se mergeti, ajunge fratilor atâtă vreme de candu lacrimile pe obradiurile vostre nu s-au mai uscatu.

Si érasi se sciti, că nimeni dintre voi nu este slobodu in vremea acestei adunari a obștei folositorilor, că se se atingă macaru de unu graunte din casă vre-unui neguitoriu orasianu séu tieranu, séu a vre-unui locuitoriu. De cătu numai binele si averile cele reu agonișite ale talharilor boeri se sfersiescă, inca alu carora nu voru urmă noue precum suntemu fagaduiti, numai acelora se se ia pentru folosulu de obște.

R. J-

(Romania libera.)

— (Multiamita publică). Societatea „Alessi-Sincaiana“ a teologilor din Gherla aduce multiamita provenitória din anima, onorat domne Aloisa Lobontiu nascuta Sabó pentru marinimós'ai

donatiune de 15 fl. v. a. ce ia facutu; candu totuodata conformu statutelor sale o declara de „membra fundatòria.”

Gherl'a, 22/10 1880.

In numele societatiei:

Nicolau Lupanu, Stefanu Cucu,
presedinte. not. coresp.

—(Concursel la Asociatiunea transilvana.) S'au presentatu pana la 25 Octobre st. n., terminu pusu pentru concurse:

La burs'a de 60 fl. pentru agronomia	1 stud.
La cea de 60 fl. pentru pedagogia	8 "
La cea de 70 fl. de scol'a reala	5 "
La stipendiul Gallianu de 60 fl. pentru gimnasiu	14 "
La 1 ajutoriu de 25 fl. alu societatiei Transilvani'a si la celu de 20 fl. Tofalenu	10 "
La cele 10 ajutorie a 10 fl. pentru invetiacei	48 "
Cu totii	86 "

S'au mai presentatu dupa terminu:

La 70 fl. scol'a reala, din Dev'a Nr. prot. 332	1
La fund. Galliana 60 fl. din Brasovu, Nr. 334	1
La ajutoriulu de 25 fl. Moise Siuteu din Sambat'a infer. rotaria, care mai ceruse, Nr. 336	1
La 10 fl. Al. Todea din Tatarlau, cojocaria 331	1
La 10 fl. Petru Campanariu din Abrudu (orfanu de ambii parinti) Nr. 329	1
La 10 fl. dela Orascia Nr. 333	1

Suntemu de parere, ca la inpartirea ajutoriilor pentru profesionisti se se ia in consideratiune pe langa celealte conditiuni de calificatiune, inca si diversele tinuturi ale tierei, pentru ca poportiunea se fia incuragiata in tote partile tierei la inbraçiosarea profesioniilor. Intre aceleasi impregiurari se fia ajutati aceia, din ale caroru documente se cunosc, ca au mai mare perseverantia si au inaintat in respectiva profesiune. La 6 insi dintre invetiacei li s'au mai datu ajutorie.

Din procesele verbale ale comitetului Asociatiunei se voru cunosc resultatele acestoru concurse.

—(Societatea de lectura a junimei studiose dela gimnasiulu superior gr. cath. de Beiusiu) s'a constituit la 19 Octobre a. c. sub conducerea Cl. D. prof. gimn. Juliu Papfalvai in urmatorulu modu: de notariulu siedintelor s'a alesu, Teodoru Stanca, notariulu corespondintelor Teodoru Bulcu, stud. de cl. VIII, cassariu Romulu Raca, bibliotecariu Demetriu To-

doreanu si archivariu Terentiu Ursu, studenti de cl. VII.

Beiusiu, la 28 Octobre.

Bibliografia.

— Manual de gramatic'a limbei romane pentru gimnasi si licee. Partea I si II. Fonetica si etimologia. Bucuresci 1881. 1 vol. 8°, 240 pag. de M. Strajanu.

Gramatic'a d-lui Cipariu, cum dice d. Strajanu in prefati'a gramaticei d-sale, singura care pana acum o avem in limb'a romana lucrata dupa unu planu mare, ar fi prea grea pentru scole, de o parte fiindu prea intinsa si coprindiendu multe amenunte, cari se adressedia mai multu omenilor de specialitate de catu incepitorilor, de alta pentru sistem'a si ortografi'a ei curata etimologice. Manualul de fatia inpliesc deci o lacuna simtita in scolele secundarie. In compunerea lui, autorulu s'a folositu de scrierile filologice ale d-lor Hasdeu si A. T. Laurianu, de gramatic'a comparata a limbelor romane de Diez s. a.; era in prim'a linia de gramatic'a si celealte opere filologice ale d-lui Cipariu, a carui sistema grammatical i-a servit de norma asia, in catu manualul este in mare parte numai o prelucrare a gramaticei venerabilului filolog. In multe inse, atatu in partea fonetica catu si in cea etimologica, s'a abatut dela modelulu ce avea inainte. Capitolulu despre ortografie este lucratu intregu dupa principiile ultimului proiect de ortografie alu Academiei romane, datoritu, cu puçine exceptiuni, d-lui T. Maiorescu, ale carui studie despre scrierea limbei romane au pus'o pe calea de a potea fi deslegata definitiv. Langa regulile teoretice despre formele si fleciunile limbii autorulu a adaosu exemple de deprimere, fara cari studiul gramaticei ori carei limbi nu si-ar putea ajunge scopul, de orece scolarului ar sci regulele, inse i-ar lipsi indemanarea de a le aplicá in vorbire si scriere. (Timpulu.)

— „Albin'a Carpatiloru“ acesta interesanta foia beletristica, scientifica si literara, care se publica aicea in Sibiuu subt intelligent'a redactiune a domnului Josifu Popescu a incetata de a mai apare. In ultimulu si duplulu Nr. 23 si 24 redactiunea acelei resiste anuntia acea trista scire prin urmatorele cuvinte:

Catra cetitor!

„De orece redactorulu „Albinei Carpatiloru“ din motive particulare nu mai poate redigea acesta foia, ea va inceta de a aparea cu numerulu de fatia. Multiamum din anima celor ce au voit se o sprinchesca pana acum, dar facem totuodata cunoscutu amicilor literaturei romane, ca restantile de abonamentu se urca la sum'a enorma de florini 600, di: siese sute florini. A bon entendeur salut!“

Redactiunea.

Preturiile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

2 Novembre st. n. in Sibiuu:

Grâu, dupa cualitat	1 hectolitru fl. 7.30 - 8.30
Grâu, amestecat	1 " 5.80 - 6.80
Secara	1 " 5.60 - 6
Papusioiu	1 " 2.70 - 3.10
Ordui	1 " 3.90 - 4.30
Ovesu	1 " 1.90 - 2.30
Cartofi	1 " 1.60 - 2
Mazare	1 " 7 - 8
Linte	1 " 9 - 10
Fasole	1 " 5.50 - 6.50
Lardu (slanina)	50 Kilogram. 36 - 38
Untura (unsore topita)	50 " 30 - 32
Carne de vita	1 " 46
Oua 10 de	25

Tot 50 obiecte au
costat mai inainte 25
florini si costa acum
numai 7.

Auditi, vedeti si mirati-ve!

Marfurile de argintu Britania, primele dela o massa concursuala a unei mari Fabrici de argintu Britania, devenite falita, se dau cu ori ce pretiu, sau mai bine disu gratuitu.

Trimisindu fl. 7. — in bani gata sau cu rambursa ori cine primește urmatorele 50 obiecte cu a patra parte din valoarea reala, si adeca:

- Bucati 6 Cutite de masa escelente, manunchiu de argintu Britania, cu cutitari adeverat englesesci
- 6 Furcute de cele mai fine, argintu Britania, dintr'o bucată.
- 6 Linguri de mancare de argintu Britania, grele si massive.
- 12 Lingurite de cafea de argintu Britania, de cea mai buna cualitate.
- 6 susținătoare de cutite de argintu Britania, de cea mai buna cualitate.
- 1 lingura mare de latpe de argintu Britania, masiva
- 1 lingura mare de supa de argintu Britania, grea.
- 9 Tave de presentat, ciselete forte finu.
- 2 sfesnice de masa de salou Britania pline de efectu.
- 1 corfa de pane massiva de argintu Britania.

Tot 50 obiecte sunt fabricate din celu mai finu si celu mai solidu argintu Britania, care este unicul metalu ce ce esista pe lume, care in veci remane albu si nu se poate deosebi de argintulu adeveratu nici dupa o folosire de 30 ani; pentru acesta garantia.

Afara de aceste mai sunt:

- 18 cutite, furcute si linguri de argintu Britania, cate 6 bucati tot 18 la olalta fl. 3.75.
 - 6 linguri mici de cafea de argintu Britania, mai inainte cu fl. 3. — acum numai cu fl. — 60
 - 1 lingura de supa " " " " " 3. — " " " " 1. —
 - 1 lingura de latpe " " " " " 1.50 " " " " 50
 - 6 tave " " " " " 5. — " " " " 1.50
 - 6 susținătoare de cutite " " " " " 4.50 " " " " 1.50
 - 1 cutite de zacharu " " " " " 4. — " " " " 1.20
 - 1 pareche sfesnice mai mari de " " " " " 2. — si fl. 3. —
 - 1 clopotel de masa de argintu Britania mai inainte cu fl. 4. — acum numai cu fl. 1.60
 - 1 pahar de oua " " " " " .60 " " " " .30
 - 1 pipernita si salacitia " " " " " 2.50 " " " " .75
 - 1 Carafine pentru otietu si ulei, de argintu Britania mai numai fl. 3.50 si fl. 4.50
 - 1 unealta de focu grea de pusu pe masa, mai inainte fl. 3. — acum numai cu fl. .95.
- Cane de cafea si tea à fl. 2, 2.50, 3, 4; clesce de zacharu à cr. 35, 50, 80, fl. 1; cutii de zacharu à 2.80; presaratori de zacharu à cr. 25, 40, 75, 90, fl. 1; carafine de otietu si ulei à fl. 2, 4; cutii de untu à cr. 75, 95, fl. 1.70, 2.80, 3.25, 4. — inca si alti articuli nenumerati.

Că dovada, că anunciu meu

nu este insielatoria,

me deobligu prin acesta in publicu, daca marfa nu convine, a o rentorice: fara nici o greutate. Indreptu la epistolele de multiamum ce mi-au venit, si pe cari imi voiu permite ale publica successivu. — Cine doresce deci a primi pe banii sei o marfa buna si solida si nu lapidatura, se se adressedie numai catra

(40) 4-24

• Cura pentru érna. •

Wilhelm's

THE'A CURATITORE DE SANGE

antiartritica si antireumatica

a lui (1) 21 25

Franciscu Wilhelm,

farmacistu in Neunkirchen (Austri'a de jos), a fostu folositu in forte multe casuri cu rezultatele cele mai bune, ceea ce se probéda prin mii de scriitori de recunoscinta, in contra sioldinei, a reumatismului, a ranelor deschise, in contra relatorilor inechite si permanente, a ranelor care purioéza neinfectat, ale bubelor pe piele, remase din morburii secesuale, bubelor de pe corp si din fatia, petelor, bubelor si philitice, inflaturilor de fisat si splina, durerilor hemoroidale, galbinare, suferintelor intensive a nervilor, a muschilor si a durerilor la incheiaturi, greutatilor de stomac si de venturi, incuerilor, ale udului, polutinilor, impotentiala barbiti si poplele albe la femei, morburilor scrofulose, inflaturi ale ghindurilor si in contra altor suferinti. Atestatele la cerere se traimitu gratis.

Pachetele inpartite in 8 dose se afia cu pretiu de 1 fl., pentru timbru si pachetare se socotescu 10 cr.

Pentru de a se apară de falsificate, se se cante cunoscutele marce brevetate si legalitate in mai multe state.

Se afia de vendare in Sibiuu la d-nii Fried. Thallmayer si I. B. Misselbacher.

• Cura pentru primavara. •

(41)

4-24

Numai odata

se ofere ocasiune asia de favorabila, de a procura unu orologiu escelentu, cu jumetate pretiulu.

DESFACERE grandiosa.

Raporturile politice, care s'au ivit in intregu continentul Europei, n'au lasatu neatinsa si Elvetia. Consecient'a a fostu emigrarea lucratilor in masse, care a periclitatu esentia fabricelor. Si fabric'a representata de noi, care e cea dintai si cea mai insemnata fabrica de orologe, a inchis de o cam data fabricarea sa, incredintandu-ne pe noi cu vendarea fabricelor sale. Aceste asia numite orologe-de-buzunarii-Washington, sunt cele mai bune de pe lume, sunt forte eleganti gravurate si infrumusetate si lucrare dupa sistem'a americana.

Tote orologele sunt repassate (esaminate) pe secunda si garantanu pentru fiacare 5 ani.

Că dovada a garantiei sigure si a soliditatii celei mai severe, ne obligam prin ac sta in publicu, ca suntemu gata a reprimi si schimba fiacare orologiu, cea no convine.

1000 remontoire de buzunariu, fara cheie de intorsu la torta, cu mantela de cristal, regulate cu acuratetia extraordinara pe secunda; afara de acesta aurite prin electrogalvanism nou, dinpreuna cu lantul si medalionu etc., pretiulu de mai inainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unulu.

1000 ancore exemplarie de lucus din nicol-argintu, pe 15 rubinuri cu cadranuri in emailu, areatoru de secunde, sticla lata de cristal, mai inainte cu fl. 21, acum numai fl. 7.25 de unulu, tote repassate pe secunda.

1000 orologe cilindre infrumusetate in capsula de nicol-argintu, cu sticla lata de cristal, pe 8 rubinuri forte finu repassate, dinpreuna cu lantul, medalionu si cutie de catifea, mai inainte fl. 15, acum numai fl. 5.60 unulu.

1000 orologe ancore de argintu veritabilu de 13 doti, probatul de oficiu monetar c. r. pe 18 rubinuri, afara de acesta aurite prin electricitate, forte finu regulate. Orológele aceste au costatul mai inainte fl. 35 si astazi se capeta cu pretiulu fabulosu de estinu numai cu fl. 16. Afara de acesta langa fiacare orologiu se da gratuitu una lantul, medalionu si cutie de catifea.

1000 orologe pentru domne, de aur veritabilu, cu 10 rubinuri, mai inainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 orologe remontoire de aur veritabilu pentru domni sau domne, mai inainte cu fl. 100 acum cu fl. 40.

650 orologe de parate cu inquaduratura de emailulu celu mai finu si cu mechanismu de sunat, mai inainte cu 6 acum cu fl. 3.75 unulu repassatu.

650 orologe destepatator, cu aparatu de larma, forte finu regulate, aplicabile si ca orologe pe masa de scrisu, mai inainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru forte finu de sculptura in casulii inalte gotice de lemn, de intorsu in fiacare a opta di, regulate finu pe secunda, forte frumose si imposante; de orece unu astfelu de orologiu si in 20 de ani mai are pretiu indoit, se nu lipsesc astfelu de orologiu din nici o familia, mai cu suma pentru ca astfelu de piesa de cabinetu este decoru in fiacare locuinta. Orológele aceste costau mai inainte fl. 35, acum numai fabulosu pretiu esceptional de estinu de fl. 15.75 unulu